

V Sloveniji se obetata promocija in spodbujanje trajnostne gradnje

EU in Slovenija vse bolj poudarjata pomen trajnostne gradnje za varovanje okolja. Raziskujeta to področje, postavljata kazalnike in načrtujeta standarde. Kot napoveduje Saša Galonja iz okoljskega ministrstva, bodo po principu trajnostne gradnje skušali graditi javne objekte, jih preizkušati in spodbujati druge, naj se jim pridružijo.

Vodja sektorja za graditev na ministrstvu za okolje in prostor je na 4. trajnostni konferenci Slovenskega združenja za trajnostno gradnjo - **GBC** Slovenija, ki je ta teden potekala v Škofji Loki, povedal, da se stvari na tem področju izboljšujejo. "Evropska komisija sicer še ni postavila zavezujočih standardov gradnje, pri sistemu, ki se sedaj postavlja, pa sodelujemo tudi mi in Slovenija bo najbrž med prvimi v **EU**, ki ga bo implementirala," je napovedal Galonja in dodal, da naj bi sistem zaživel v drugi polovici prihodnjega leta.

Trajnostno gradnjo sicer intenzivno promovira tudi **Knauf Insulation**, ki je v Škofji Loki v ta namen postavil demonstracijski in izobraževalni center, zgrajen po najvišjih standardih trajnostne gradnje in v katerem je potekala tokratna konferenca. Omenjeni center je zadnji dve leti z raziskovalnim delom prispeval k pilotnemu evropskemu projektu Level(s). Gre za kazalnike, ki jih je razvila Evropska komisija kot orodje za odločanje in poročanje na podlagi smernic za trajnostno gradnjo ter akcijskega načrta za krožno gospodarstvo.

Sedaj bodo podatke skupaj z ugotovitvami iz drugih stavb v Evropi pregledali in sprejeli odločitev glede nadaljnjih korakov. Kot je povedal Vincent Briard iz **Knauf Insulationa**, samo za en odstotek stavb v Evropi obstaja ocena okoljskih vplivov, cilj projekta Level(s) pa je postaviti to vprašanje v središče današnje gradnje. V podjetju **Knauf Insulation** si želijo direktive o trajnostnih lastnosti stavb. Verjamejo, da bi to imelo pri zmanjšanju okoljskih vplivov stavb.

V Evropi se namreč gradnji in uporabi zgradb pripisuje kar 40 odstotkov porabe vse razpoložljive energije ter približno 36 odstotkov izpustov ogljikovega dioksida, kar predstavlja veliko okoljsko obremenitev. Zato bo za doseganje ciljev strateške agende Evropskega sveta 2019-2024 potrebno sprejeti novo evropsko direktivo za trajnostno gradnjo.

Na vprašanje, zakaj se zaenkrat malo ljudi odloča za trajnostno gradnjo, je Galonja odgovoril, da je v neki meri za to krivo nepoznavanje. "Če boste vprašali slehernika, kaj je to trajnostna gradnja, bo rekel, da to pomeni dati na fasado 10 centimetrov več stiroporja, kot ga ima," je karikirala Galonja.

Organizacije, ki se s tem področjem ukvarjajo, zato čaka še veliko dela za popularizacijo trajnostne gradnje, tako da bo postala običajna, pričakovana kakovost gradnje. Gre sicer za dolgotrajen proces. Vendar, če bi se tega lotili na drugačen način, denimo z državnim predpisom, bi lahko s tem dosegli prav obraten učinek in v ljudeh zbudili negativen odnos do trajnostne gradnje, je opozoril Galonja.

Kot je izpostavil, je trajnostna gradnja v začetku res dražja od klasične, vendar pa prinaša prihranke pri stroških in zagotavlja višjo kakovost bivanja. Še vedno se morajo o tem veliko naučiti tudi sami projektanti, obrtniki in gradbeniki. Ti so namreč tisti, ki lahko investitorju predstavijo to možnost, je pojasnil.

Trenutno teče projekt vzpostavitve slovenskih trajnostnih kazalnikov za stavbe, v okviru katerega bi zgradili tudi pilotne objekte. "Zadeva bo sicer odprta, ampak ne startamo s tem, da bi najprej nekaj ukazali in potem testirali, ali smo se dobro odločili, temveč bomo najprej državne objekte tako gradili in tako spodbujali druge, naj se nam pridružijo," je povedal Galonja.

Ko bodo kriteriji postavljeni in se bo dala trajnostna gradnja oceniti, vrednotiti in izmeriti, bo za spodbujanje tovrstne gradnje verjetno na voljo tudi del sredstev eko sklada. Ta tako ne bi bila več namenjena le energetske sanaciji, lahko bi bila denimo tudi spodbuda za preventivno protipotresno sanacijo stavb.

Predsednik **GBC** Slovenija Iztok Kamenski si želi, da bi v slovenskem prostoru bolj upoštevali trajnostne kazalnike in ne le cenovni vidik gradnje. Zato si želi tudi zakonodaje, ki bi izpostavljala trajnostne vidike. Zadovoljen je, da bo država s testnimi objekti merila potencial trajnostne gradnje, tako bi na trgu lažje promovirali tovrstno gradnjo.

Jasno je namreč, da se podjetniki ne odločajo za nekaj, kar ne bi imelo tržnega potenciala. "Nobeno podjetje ne more dati svojih resursov za nekaj, kar mu ne bo služilo. To je ekonomska logika, kruta realnost kapitalizma. Ampak če bo tržišče zahtevalo ta tip gradnje in upoštevalo, da je potrebno spremeniti svet, potem je tu velik potencial. V nasprotnem primeru je trajnost samo beseda in nič realnega," je sklenil Kamenski.